

PATVIRTINTA

AB „Vilniaus Silumos tinklai“ L.e.p. gen. dir. pavaduotojo personalui ir administravimui 2017 m. gegužės 2 d. isakymu Nr. 133

DARBV ATLIEKAMV AUKSTYJE TVARKOS APRASAS

NR. 01205002

- Tikslas:** nustatyti būtinus darbuotojų saugos ir sveikatos reikalavimus, vykdant darbus aukštyje, naudojant pagalbines priemones pastolius, kopėčias bei asmenines apsaugos priemones nuo kritimo iš aukšto.
- Taikymo sritis:** taikoma Bendrovės ir, kai tai numatyta rangovinių organizacijų su Bendrove sudarytose sutartyse, darbuotojams atliekantiems darbus aukštyje.

TURINYS

I SKYRIUS. Bendros nuostatos.....	1
II SKYRIUS. Pagrindinės savokos ir apibrėžimai.....	2
III SKYRIUS. Reikalavimai pastolių statymui ir ardymui	3
IV SKYRIUS. Reikalavimai pastolių eksploatacijos informinimui	5
V SKYRIUS. Reikalavimai dirbant ant kopėčių .5	
VI SKYRIUS. Reikalavimai darbų vykdymui, aptarnaujant apšvietimo aparatūrą, nuo tiltinio	
VII SKYRIUS. Darbuotojų mokymas	
VIII SKYRIUS. Asmeninių apsaugos priemonių parinkimas	
IX SKYRIUS. Asmeninių apsaugos priemonių dalis	
kranų vežimėlio	6 7
X SKYRIUS. Baigiamoji dalis .	7

I SKYRIUS. BENDROS NUOSTATOS

1. Pagrindinė Tvarkos aprašo paskirtis yra nustatyti teisinės nuostatas ir reikalavimus, siekiant apsaugoti darbuotojus nuo profesinės rizikos ar tokių rizikų sumaiinti ir garantuoti Lietuvos Respublikos (toliau — LR) Darbuotojų saugos ir sveikatos įstatyme bei kituose galiojančiuose norminiuose dokumentuose numatytą darbuotojų teisę saugiai dirbti, organizuojant darbus aukštyje.
2. Tvarkos aprašas parengtas vadovaujantis teisės aktais ir norminiais dokumentais, jo taikymo metu naudotina dokumento aktuali redakcija:
 - 2.1. „Saugos taisyklės eksploatuojant Silumos įrenginius“,
 - 2.2. Darboviečių įrengimo statybvietėse nuostatai, patvirtinti Lietuvos Respublikos socialinės apsaugos ir darbo ministro ir Lietuvos Respublikos aplinkos ministro 2008 m. sausio 15 d. isakymu Nr. A122/D1-34;
 - 2.3. Saugos ir sveikatos taisyklės statyboje DT 5—00, patvirtintos Lietuvos Respublikos vyriausiojo valstybinio darbo inspektoriaus 2000 m. gruodžio 22 d. isakymu Nr. 346;
 - 2.4. Darbo įrenginiu naudojimo bendrieji nuostatai, patvirtinti Lietuvos Respublikos socialinės apsaugos ir darbo ministro 1999 m. gruodžio 22 d. isakymu Nr. 102;
 - 2.5. Elektros įrenginių įrengimo bendrosios taisyklės, patvirtintos Lietuvos Respublikos energetikos ministro 2012 m. vasario 3 d. isakymu Nr. 1-22;
 - 2.6. Neprivalomas gerosios praktikos vadovas Direktyvai 2001/45/EB įgyvendinti (Darbas aukštyje), Liuksemburgas: Europos Bendrijų oficialiųjų leidinių biuras, 2008, ISBN 978-92-79-06520-0.
 - 2.7. takelinių irangos (pastolių, kopėčių ir kt.) gamintojų naudojimo instrukcijų reikalavimais ir kitais norminiais dokumentais
3. Darbo įrenginių matmenys turi atitikti darbo, kuri reikia atlikti, pobūdį ir galimą apkrovą bei sudaryti sąlygas darbuotojams saugiai judėti. Turi būti parinktos tinkamiausios ir saugios patekimo į aukštyje

esančias laikino darbo vietas priemonės, atsižvelgiant į jų naudojimo dažnumą ir trukmę bei nustatytą kėlimo aukštį. Kilus neišvengiamam pavojui, parinkta priemonė turi būti pritaikyta evakuotis.

4. Pirmenybė turi būti teikiama kolektyvinėms apsauginėms priemonėms, bet ne asmeninėms apsauginėms priemonėms.

5. Pasirenkant laikinas apsaugos nuo kritimo iš aukšties priemones, pirmenybė turi būti teikiama pastoliams, kadangi jie yra laikomi kaip viena iš saugiausių darbo priemonių vykdant darbus aukštyje.

6. Kopėčios darbui aukštyje gali būti naudojamos tik tada, jei kitų saugesnių įrenginių naudojimas yra netinkamas dėl trumpos jų naudojimo trukmės arba dėl kitų ypatumų, kurių atsakingas asmuo pakeisti negali.

7. Draudžiama patekimui į aukštyje esančias darbo vietas naudoti atsitiktines pakylas (dėies, padėklus, statines ir pan.).

8. Patekimui į aukštyje esančias vietas naudojant kilnojamąsias arba stacionarias platformas (statybinius bokštus, keltuvus), jos turi būti su apsauginiais turėklais, jeigu galimo kritimo aukštis yra didesnis kaip 0,5 m.

9. Asmeninės apsaugos nuo kritimo priemonės turi būti naudojamos, kai neimanoma išvengti rizikos arba pakankamai ją apriboti kolektyvinėmis apsaugos priemonėmis arba šių priemonių įrengimas yra netikslingas.

10. Darbas aukštyje gali būti atliekamas tik tuo atveju, jeigu meteorologinės sąlygos nekelia pavojaus darbuotojų saugai ir sveikatai.

11. Šis Tvarkos aprašas nepakeičia, bet tik papildo ar sugriežtina LR galiojančių norminių teisės aktų, reglamentuojančių darbą atlikimą aukštyje, reikalavimus.

II SKYRIUS. PAGRINDINĖS SAVOKOS IR APIBRĖŽIMAI

12. Asmeninė apsaugos priemonė — bet kuri priemonė, skirta darbuotojui turėti ar dėvėti, siekiant apsaugoti jį nuo rizikos veiksmų, galinčių kelti grėsmę darbuotojo saugai ir sveikatai, bei kitas šiam tikslui skirtas priedas ar reikmuo.

13. Darbai aukštyje — darbas 1,3 m ir didesniame aukštyje nuo žemės paviršiaus, grindų, darbo aikštelės, perdangos ir pan. arba arčiau kaip 2 metrai nuo 1,3 m ir didesnio aukšties slenksčio. Darbai, atliekami didesniame kaip 5 m aukštyje nuo žemės, grindų, perdangos ar pastatų pakloto darbo paviršiaus, kaip pagrindinė saugos nuo kritimo iš aukšties priemonė yra saugos aprašai, priskiriami aukštųjų darbams.

14. Darbo vadovas — imones padalinių vadovaujantys darbuotojai (padalinių vadovai, jų pavaduotojai, specialistai, inžinieriai, meistrai ir pan.), kuriems darbdavio įgaliojimas suteikė teisę vadovauti darbuotojų brigadai, vykdant darbus pagal nurodymus.

15. Darbdavio įgaliojimas asmuo — padalinio vadovas ar kitas administracijos pareigūnas, kuriam darbdavys ar darbdaviui atstovaujantis asmuo pavedė įgyvendinti darbuotojų saugos ir sveikatos reikalavimus imonėje ir (ar) imonės struktūriniame padalinyje.

16. Darbo aplinka — darbo vietą supanti erdvė, kurioje gali būti darbuotojo sveikatai kenksmingų, pavojingų rizikos veiksmų (fizinį, fizikinį, cheminių, biologinių ir kitų).

17. Darbo priemonės — darbo procese naudojamos mašinos, įrenginiai, aparatai, prietaisai, įrankiai, itaisai ir kiti reikmenys.

18. Darbo sąlygos — darbo aplinka, darbo pobūdis, darbo ir poilsio laikas ir kitos aplinkybės, turinčios tiesioginę įtaką darbuotojo savijautai, darbingumui, saugai ir sveikatai.

19. Darbo vieta — vieta, kurioje asmuo dirba darbo sutartyje sulgtą darbą arba atlieka viešojo administravimo funkcijas.

20. Darbuotojas — fizinis asmuo, turintis darbinį teisinumą ir veiksnumą, dirbantis pagal darbo sutartį už atlyginimą, taip pat asmuo, įgijęs įstatymu nustatytą valstybės tarnautojo statusą ir dirbantis valstybės ar savivaldybės institucijoje ar įstaigoje.

21. Darbuotojų kolektyvinės apsaugos priemonės — darbe naudojamos priemonės, konstruktyviai arba funkcionaliai susietos su gamybinių įrenginių, gamybos procesu, gamybine patalpa (pastatu) arba gamybine aikšte.

22. Elektros įrenginys — elektros tinklo (grandinės) elementas, keičiantis, reguliuojantis, matuojantis, kontroliuojantis elektrinius ir neelektrinius įvairių procesų, mašinų ir mechanizmų parametrus, taip pat gaminantis, perduodantis, skirstantis, keičiantis arba naudojantis elektros energiją.

23. Kopėčios — darbo priemonė, skirta patekti į aukštai esančias darbo vietas ar pereiti iš vieno aukšto į kitą.

24. Nurodymas — tai raštinis leidimas dirbti. Jame nurodoma vieta, laikas ir sąlygos, būtinos saugos priemonės, brigados (komandos, grupės) sudėtis ir asmenys, atsakingi už saugų darbą.

25. Padalinio vadovas- imonės administracijos atstovas, kuriam darbdavys pavedė vadovauti imonės struktūriniam padalinii ir Siame padalinyje igyvendinti darbuotojų saugos ir sveikatos reikalavimus.

26. Profesinė rizika (rizika)- traumos ar kitokio darbuotojo sveikatos pakenkimo galimybė dėl kenksmingo ir (ar) pavojingo darbo aplinkos veiksnio (veiksnių) poveikio.

27. Pastoliai— priemonė darbo vietai paaukštinti ir jų naudojimas turi atitikti standartų reikalavimus.

28. Inventorizuoti pastoliai — pastoliai, kurie turi juos pagaminusios gamyklos pasus ar naudojimo dokumentus.

29. Neinventorizuoti pastoliai — pastoliai, kurie surenkami pagal individualų projektą apskaičiavus visų naudojamų elementų tvirtumą ir pastovumą.

30. Ritininiai pastoliai — yra dveiliai statamstiniai pastoliai ant ratų, dėl saugumo ir stabilumo juos leidžiama statyti tam tikro aukščio.

31. Operatyvinis personalas — tai energetikos imonės darbuotojai (vadovai, inžinieriai, technikai, darbininkai), kurie budėjimo metu turi teisę valdyti elektros ir šilumos įrenginius arba vykdyti juose operatyvinius perjungimus ir gali dalyvauti remontuojant įrenginius.

32. Operatyvinis remonto personalas — tai specialiai apmokyti ir paruošti inžinieriai, technikai, darbininkai, kurie vykdo techninę priežiūrą, remontuoja jiems pavestus elektros ir šilumos įrenginius, vykdo juose operatyvinius perjungimus.

33. Šilumos įrenginiai — įrenginiai, kuriuose šilumos energija gaminama, kaupiama, redukuojama, teikiama, skirstoma, vartojama, taip pat kuriuose skystas arba kietas kuras bei vanduo paruošiami šilumos gamybai ir vartojimui.

34. Tiltinis kranas — kranas, kurio krovinio kabinimo itaisas prikabinas prie tiltų važinėjančio krovinių vežimėlio ar talės, o pats tiltas juda krano bėgių keliu.

III SKYRIUS. REIKALAVIMAI PASTOLIŲ STATYMOI IR ARDYMOI

35. Bendrovėje leidžiama statyti ir naudoti tik sertifikuotus pastolius, t. y. pastolius, pagamintus pagal standartizavimo istaigos (Europos standartizacijos komiteto (CEN), Lietuvos standartizacijos departamento technikos komiteto (LST TK) ir kt.) pripažintas specifikacijas ir atitinkančius jiems taikomus standartus. Tokie pastoliai turi turėti juos pagaminusios imonės pasą, naudojimo instrukcijas, tipinius pastolių statymo projektus.

36. Visi inventorizuoti pastoliai ir kiti itaisai, darbams aukštyje, turi būti statomi pagal tipinius projektus.

37. Neinventorizuotų pastolių statymui turi būti parengtas atskiras projektas, tais atvejais kai:

37.1. reikia pastatyti pastolius, kurie neatitinka imonės, gaminusios šiuos pastolius, statymo reikalavimų, t. y. tipinių (standartinių) projektu;

37.2. statomi pastoliai yra aukštesni kaip 24 metrai;

37.3. pastolius gaminusios imonės nurodytais atvejais.

38. Pastolių statymas ar ardymas atliekamas pagal nurodymus (nurodymo pavyzdinė forma - 3 priedas).

39. Darbuotojai vykdančys pastolių statymą / ardymą turi būti supažindinti su:

39.1. pasirinktų pastolių statymo, ardymo keitimo (perstatymo) projektu;

39.2. saugos reikalavimais statant, naudojant ar perstatant pastolius;

39.3. naudojamomis priemonėmis, apsaugančiomis darbuotojus, kitus asmenis ar daiktus nuo kritimo iš aukščio;

39.4. saugos priemonėmis, kurių reikia laikytis pakitus meteorologinėms sąlygoms, galinčioms pabloginti pastolių atitikimą saugos reikalavimams;

39.5. leistinomis pastolių apkrovomis;

39.6. bet kokia kita rizika, su kuria gali būti susiję pastolių statymo, ardymo ar perstatymo darbai, bei su rizika naudojant pastolius;

39.7. prižiūrintis asmuo ir darbus atliekantys asmenys privalo turėti pastolių surinkimo ir ardymo projektą su surinkimo, naudojimo ir ardymo instrukcijomis.

40. Nurodymus pastolių statymui ar ardymui išduoda padalinio, kurio darbuotojai vykdydys pastolių montavimo darbus, atsakingas asmuo, kuriam suteiktos teisės išduoti nurodymus pastolių statymui ar ardymui.

41. Rangovinėms organizacijoms nurodymus pastolių statymui ar ardymui išduoda šių imonių atsakingi asmenys, kuriems AB „Vilniaus šilumos tinklų“ darbdavio įgaliotas asmuo tvarkomuoju dokumentu suteikė teisę išduoti nurodymus. Darbuotojų sąrašus, turinčius teisę išduoti nurodymus statyti ar ardyti pastolius, rangovinės organizacijos pateikia AB „Vilniaus šilumos tinklams“ kartu su kitu atsakingų asmenų

(darbų vadovų, darbų vykdytojų ir kt.) sąrašų. Darbuotojų, turinčių teisę išduoti nurodymus, sąrašus galima pateikti, o taip pat papildyti atskirai.

42. Leidimus dirbti pagal nurodymus (pastolių statymui ar ardymui) išformina padalinio, kuriame bus atliekami darbai operatyvinis personalas. E-2 ir E-3 padaliniuose (sandėliai, garažai, mechaninės dirbtuvės ir pan.), kur nėra operatyvinio personalo, leidimus dirbti išformina E-3, E-2 eksploatacijoje tarnybų pamainos vadovai. Kituose padaliniuose leidimus dirbti išformina darbuotojai, kuriems suteiktos operatyvinio remonto personalo teisės.

43. Visi pastoliai turi būti reikiamai suprojektuoti, sumontuoti, patikrinti ir prižiūrėti, kad nenuvirstų arba staiga nepasislinktų. Pastoliai, neturintys reikiamo stabilumo, prie statinio sienos, konstrukcijų turi būti pritvirtinti projekte arba gamintojo nurodytais tvirtinimo būdais.

44. Pastoliai turi būti statomi saugiai, laikantis montavimo darbų sekos.

45. Pastolius tvirtinti prie vamzdynų draudžiama (papildomai apkraunamas vamzdynas).

46. Jeigu pastolių neįmanoma pritvirtinti prie stabilios konstrukcijos, tai laisvai stovinčių pastolių darbinė aikštelė negali būti aukštesnė nei trys minimalūs baziniai išmatavimai statant pastolius išorėje ir keturi minimalūs baziniai išmatavimai statant pastolius viduje (pvz., jeigu darbinės aikštelės plotis bus yra 0,7 m, tai maksimalus pastolių aukštis bus $0,7 \times 3 = 2,1$ m statant pastolius išorėje ir $0,7 \times 4 = 2,8$ m statant pastolius viduje).

47. Pastatyti pastoliai neturi trukdyti prieėjimo prie reikalingų gamybai vykdyti įrengimų ir priešgaisrinių priemonių.

48. Darbinės aikštelės turi būti sumontuotos tokio dydžio ir naudojamos taip, kad patikimai saugotų darbuotojus nuo kritimo arba nuo krintančių daiktų.

49. Pastoliai, pastolių darbinės aikštelės turi būti sumontuotos galimai didžiausiai apkrovai, atsižvelgiant į atliekamų darbų pobūdį ir faktines apkrovas.

50. Jei ant pastolių paklotų reikia uždėti papildomas apkrovas, pastolių konstrukcija turi būti apskaičiuota ir patikrinta tomis apkrovoms.

51. Pastolių statytojai privalo naudoti apsaugos nuo kritimo priemones (saugos aprašus, reikiamo ilgio lynus, lyno Ciuptuvus, energijos sugertuvus bei uisėgimo karabinius). Pastolių statytojai darbo padėties fiksavimui visada privalo naudoti du lynus su karabinais (prieš atsikabinant pirmuoju, kitas turi būti jau prikabinamas prie atitinkamo tvirtinimo taško).

52. Ant pastatytų pastolių (dar nepriimtų), prie visų įrengtų palipimo priemonių, turi būti nedelsiant pakabinoti ženklai su aiškiais matomu uirais, draudžiančiu naudotis pastoliais.

53. Atliekant darbus ant 6 m ir aukštesnių pastolių, turi būti įrengiami ne mažiau kaip du paklotai: darbinis (viršutinis) ir ne žemiau kaip 2 m darbinio pakloto — apsauginis (apatinis).

54. Vienu metu dirbant skirtinguose aukštuose (susikerta dviejų brigadų darbo zonos), žemiau esančios darbo vietos turi būti aprūpintos atitinkamais saugos įrenginiais (tinklais, stogeliais), itaisytais ne didesniu kaip 6 m atstumu vertikalia kryptimi nuo aukščiau esančių darbo vietos.

55. Jeigu ant metalinių pastolių bus dirbama su elektriniais įrankiais, pastoliai turi būti įrengti vadovaujantis Saugos taisyklių eksploatuojant elektros įrenginius reikalavimais. Pastolių papildomai įrengti nereikia, jeigu jie jungiamosiomis movomis yra pritvirtinti prie natūralių pamintuvų, t.y. reikiama sąlyti su žeme turinčių metalinių ar gelibetoninių statinių konstrukcijų nutiestą žemėje (išskyrus vandentiekio, degių skysčių, dujų ir sprogiųjų produktų vamzdynus), metalinių hidrotechninių statinių ir įrenginių konstrukcijų.

56. Papildomi reikalavimai kilnojamiesiems pastoliams:

56.1. didžiausias leidžiamas pastolių aukštis lauke — 8 m, viduje — 12 m.

56.2. ratukai turi būti be kiaurymių, jiems turi būti įrengtas blokavimo mechanizmas, kuris blokuotų ratuko pasisukimą ir asies pasisukimą ir neleistų pastoliams judėti savaime.

57. Draudžiama pastolius statyti, taip pat juos perstatyti, ardyti:

57.1. sutemus, jeigu darbo vieta nėra pakankamai apšviesta;

57.2. esant tankiam rūkui, stipriai lyjant, sningant, taip pat plikledžio metu;

57.3. audros metu ir esant vėjui, kurio greitis viršija 15 m/s.

58. Pastoliai turi būti pastatyti taip, kad būtų užtikrinta darbuotojų, dirbsiančių ant pastolių, sauga ir sveikata.

59. Jeigu pastolių saugiam pastatymui trukdo vamzdynai ar kitos konstrukcijos, prieš juos naudojant turi būti atlikti atitinkami darbai kritimo pavojui pašalinti: tokias vietas reikia atitverti papildomais soniniais apsaugais, naudoti papildomus pastolių elementus ir pan.

60. Vietose, kur vyksta intensyvus imonių judėjimas ir yra pavojus nukristi daiktams, pastoliai turi būti uždengiami apdangalais (tinklu, tentu, armuota plėvele ir pan.). Žmonių judėjimo keliai turi būti apsaugoti stogeliais. Stogeli ir fasado uždanga įrengia brigada, statanti pastolius.

61. Dirbant aukštyje praėjimas apabioje turi būti uždraustas ir pavojinga vieta aptverta ne mažesniu kaip 1/3 pastolių aukščio atstumu ir paįmėta saugos ženklais. Operatyvinis (operatyvinis remonto) personalas aptveria darbo zona ir iškabina ženklus.

62. Kai pastoliai isiterpia į vienuojamąjį kelio dalį Bendrovės teritorijoje, reikia:

62.1. pastatyti atitinkamus kelio ženklus (pavojingi darbai, greibio ribojimas, gatvės susiaurėjimas, pėstiesiems (pėsčiniams) eiti draudžiama ir pan.);

62.2. pastolius paįmėti šviečiančiais (mirkšintais) šviesos signalais ir/ ar imogaus akių aukštyje pastolių elementus paįmėti šviesa atspindinčiomis geltonomis / juodomis juostomis.

62.3. Ardyti pastolius reikia atvirkščine tvarka laikantis pastolių gamintojo nurodymų.

63. Prieš ardam pastolius turi būti nuimta pastolių patikrinimo kortelė ir pakabintas ženklas draudžiantis naudoti pastolius.

64. Pastoliai turi būti ardomi, pradedant nuo virėaus. Išmontuojant sujungimus reikia uitikrinti konstrukcijos stabilumą išmontavimo darbų metu. Draudžiama mesti pastolių elementus iš viršaus.

65. Paieistos (deformuotos, paieistos korozijos ir pan.) pastolių elementų dalys turi būti atrinktos ir nebenaudojamos.

IV SKYRIUS. REIKALAVIMAI PASTOLIV EKSPLOATACIJOS IFORMINIMUI

66. Eksploatuoti aukštesnius nei 4 m pastolius leidžiama tik juos priėmus komisijai ir iforminus aktą (I priedas):

67. Kai pastolius stato AB „Vilniaus Silumos tinklai“ padalinys, pastolius priima komisija, kuriai vadovauja padalinio vadovas (ji pavaduojantis asmuo), kurio darbuotojai dirbs ant pastolių. Taip pat, komisijoje turi būti pastolius pastatęs darbų vadovas ir darbų vadovas (vadovai), kurio brigada (brigados) dirbs ant pastolių.

68. Rangovinių organizacijų statomi pastoliai, ant kurių dirbs šių įmonių darbuotojai, priimami šių įmonių paskirtos komisijos ir aktų tvirtina šių įmonių paskirti darbuotojai.

69. Kai ant rangovinių organizacijų pastatytų pastolių reikia dirbti Bendrovės darbuotojams, darbų vadovas gauna rangovinės organizacijos darbų vadovo, kuris priėmė pastolius, leidimą. Leidimas iforminamas rangovinės organizacijos darbų vadovui nurodymo blanko skiltyje „Ypatingos sąlygos“ irasius „Ant pastolių leidimu dirbti“, nurodo datą ir pasirašo. Bendrovės darbų vadovas apžiūrėjęs ir priėmęs pastolius, apie tai iraso klotinių ir pastolių apžiūros ir priėmimo žurnale. Žurnalą kiekį ir jų pildymo tvarką nustato padalinio vadovas.

70. Iki 4 m aukščio pastoliai priimami darbu vadovo arba meistro, kurio brigados darbuotojai dirbs ant pastolių irasant į klotinių ir pastolių apžiūros ir priėmimo žurnalą (2 priedas).

71. Ant priimtų naudojimui pastolių darbu vadovas arba meistras iškabina lentelę, kur nurodama pastolių priėmimo data, akto numeris ir leistina paklotų apkrova.

72. Ant nepriimtų pastolių dirbti draudžiama.

73. Dirbant ant pastolių, darbų vadovas nurodymo skiltyje „Ypatingos sąlygos“ nurodo pastolių priėmimo datą, akto numeri ir pasirašo.

74. Leidiantysis (operatyvinis, operatyvinis remonto personalas) leidiant brigadai vykdyti darbus ant pastatytų pastolių, tikrina ar yra nurodyme reikiami irasai (pastolių priėmimo data, akto numeris, parašas), aptveria pavojingą zona ir iškabina ženklus ir tik po to iformina leidimų darbams.

75. Naudojamus pastolius darbų vadovas prieš darbų pradžią turi apžiūrėti ir apžiūros rezultatus privalo irasyti į klotinių ir pastolių apžiūros ir priėmimo žurnalą.

V SKYRIUS. REIKALAVIMAI DIRBANT ANT KOPĖŲ

76. Bendrovėje leidžiama naudoti kopėčias, atitinkančias EN 131-1 ir EN 131-2 arba lygiavertę standartų reikalavimus, vadovaujantis gamintojo nustatytais naudojimo reikalavimais bei ženklinimu. Kopėčios ženklinamos piktogramomis (skaityti instrukcijas, didžiausia apkrova, tinkamas pastatymo kampas, pastatyti ant horizontalaus pagrindo, nesiekti per toli, pastatyti ant tvirto pagrindo ir kt.). Ženklinime taip pat turi būti nurodytas gamintojas, kopėčių tipas, pagaminimo mėnuo ir metai, didžiausia maksimali apkrova, didžiausias leidžiamas įmonių skaičius ant kopėčių, kopėčių masė (kg).

77. Bendrovėje leidžiama naudoti ne ilgesnes nei 5 m pristatomas kopėčias. Pristatomų kopėčių matmenys turi būti tokie, kad darbuotojas galėtų dirbti stovėdamas ant pakopos, esančios ne mažesniu kaip 1 m atstumu iki kopėčių viršaus.

78. Kopėčios turi būti statomos ant lygaus, horizontalaus, tvirto ir stabilaus pagrindo.

79. Atremiamosios kopėčios turi būti apsaugotos nuo slydimo ir prieš naudojimą pritvirtinamos (prišamos arba pritvirtinamos stabilizavimo įtaisais). Jei nėra galimybės kopėčių patikimai pritvirtinti, tai kopėčių apačioje turi stovėti jas laikantis imogus.

80. Atremiamosios kopėčios turi būti išsikišusios mažiausiai 1 metru virg uilipimo vietos.

81. Atremiamosios, sudedamosios ir ištraukiamosios (sekcinės) kopėčios turi būti statomos 65⁰—75⁰ kampu.

82. Kopėčių fiksavimo itaisai (jei jie įrengti) prieš naudojimą turi būti tvirtai užfiksuoti.

83. Kopėčias pastatytas tokiose vietose kaip perėjimai, išėjimai, pravaivai ar kur jos gali būti pajudintos dėl aplinkui vykstančių darbų pobūdžio, turi būti pritvirtintos, kad būtų išvengta pajudavimo galimybės, arba aptvertos signaline juosta siekiant nukreipti judėjimą ar aplinkui vykstančius darbus toliau nuo kopėčių.

84. Darbuotojas, dirbdamas ant atremiamųjų kopėčių aukščiau kaip 1,3 m nuo paviršiaus, ant kurio pastatytos kopėčios, turi naudoti asmenines apsaugas nuo kritimo priemones (kūno saugos aprašus su saugos aprašų kabiniais padėties fiksavimui). Darbuotojai turi būti instruktuoti, kur ir kaip, prie ko tvirtinti saugos aprašų karabinus, instruktavimą informant instruktavimą darbo vietoje registracijos žurnale

85. Darbuotojui lipti ar leisti kopėčiomis galima tik atsistojus veidu į kopėčias, tvirtai laikantis isikibus į jas, vadovautis „trijų taškų“ taisykle, tai yra reikia liesti kopėčias abiem kojom ir ranka arba abiem rankom ir viena koja, rankos turi būti laisvos, visus irankius ar irangą uikelti ar nuleisti reikia naudojant virve arba kitą saugų būdą.

86. Darbuotojas, dirbdamas ant kopėčių, turi:

86.1. neviršyti tam kopėčių tipui gamintojo numatytos didžiausiosios maksimalios apkrovos;

86.2. ant kopėčių pakopos stovėti abejomis kojomis;

86.3. turėti viena laisva ranka, kuria reikia laikytis už kopėčių ir dirbti kita;

86.4. nesistengti pasiekti toliau nei siekia jo ranka;

86.5. nelipti aukščiau kaip ant ketvirtos nuo viršaus pakopos, kad dirbant būtų uitikrinta tinkama atrama;

86.6. imtis papildomą atsargumo priemonių, jei kopėčios statomos priešais duris arba perėjimą (uirakinti duris arba uitverti perėjimą). uirakinti duris arba uitverti perėjimą).

87. Darbuotojui draudžiama pasilipus ant kopėčių pakopų:

87.1. dirbti arti elektros srovinių dalių, kuriose yra neatjungta itampa, jeigu jos neapsaugotos nuo atsitiktinio prisilietimo;

87.2. dirbti šalia besisukančių įrengimų dalių, velenų, skriemulių, virš veikiančių masinių, judančių dirčių;

87.3. dirbti, jei dėl esamų ir naudojamų medžiagų ir darbo metodų, kyla papildomi pavojai, pvz., darbai su rūgštimis, šarmais, karštu bitumu ir kt.;

87.4. dirbti didelės fizinės jėgos reikalaujančius darbus, kai yra pavojus darbuotojui kristi ar kopėčioms virsti, pvz., naudoti rankines elektros masinas ar parakini iranki, virinti dujomis ar elektra, tempti laidus ar prilaikyti aukštyje sunkias detales.

88. Darbus, kai reikia dirbti abejomis rankomis, leidžiama atlikti naudojant darbines pakylas arba kopėčias su darbinėmis aikštelėmis.

89. Prieš naudojimą ir naudojimo metu kopėčios turi būti tikrinamos gamintojo dokumentuose nurodyta tvarka.

VI SKYRVS. REIKALAVIMAI DARBŲ VYKDYMUI, APTARNAUJANT APSVIETIMO APARATŪRA, NUO TILTINIO KRANO VEZIMĖLIO

90. Aptarnauti apšvietimo aparatūrą, pritvirtintą prie gamybinių patalpų lubų, nuo tiltinio krano krovinio veimėlio, turi ne mažiau kaip du darbuotojai (VK darbų vykdytojas ir PK brigados narys), vadovaujant aukštalipio darbų vadovui. Brigados nariai privalo turėti aukštalipio kvalifikacija. Darbai turi būti informinti nurodymu darbams elektros įrenginiuose. Kranininkas turi būti itrauktas į brigada.

91. Darbuotojai turi naudoti asmenines apsaugas nuo kritimo priemones. Darbų vadovas turi instruktuoti darbuotojus, kur ir kaip lipti, prie ko tvirtinti kūno saugos aprašus su saugos aprašų kabiniais padėties fiksavimui.

92. Tiltinio krano darbui turi vadovauti darbų vadovas išdavęs nurodymą, turintis kranų darbo vadovo kvalifikacija.

93. Perstumti krano tiltą arba krovinio veimėli galima pagal darbų vadovo komandą. tuo metu brigados nariai turi būti krano kabinoje arba ant tilto apšviesto aikštelės, arba krano galerijoje. Darbuotojams būnant ant krano tilto apšviesto aikštelės ar galerijoje, darbuotojai turi imtis priemonių, kad nenukristų nuo krano, negautų elektros traumų, nebūtų bėgių kelyje.

94. Kai darbininkai dirba nuo krano tilto arba vežimėlio, turi būti užtikrinta, kad kranas arba krano vežimėlis negalėtų judėti.

95. Dirbant nuo tilto ar vežimėlio, praėjimas apabioje turi būti uždraustas ir pavojinga vieta aptverta ne mažesniu kaip 1/3 aukščio atstumu ir paįmėta saugos ženklais. Darbo zona aptveria ir ženklus iškabina operatyvinis (operatyvinis remonto) personalas.

VII SKYRIUS. REIKALAVIMAI DARBU VYKDYMUI SU KĖLIMO PLATFORMOMIS

96. Pagal mašinų direktyvos 98/37/EC (pakeitimas 98/79/EC) arba 2006/42/EC IV prieda kėlimo platformos priskiriamos pavojingiems įrenginiams. Ši direktyva reglamentuoja esminius saugos ir sveikatos reikalavimus konstrukcijai ir įrengimui.

97. Kėlimo platformos klasifikuojamos pagal kėlimo įrenginio tipą, nepriklausomai nuo to, kokia yra važioklė ir skiriamos į: – vertikalias platformas, pvz., platformas su stūmokliniu (puansoniniu) stovu, žirklines platformas ir – strėlines platformas, pvz., teleskopines, Sarnyrines platformas.

98. Planuojant ir organizuojant darbus ir darbo procesus Bendrovės padalinio vadovas turi užtikrinti, kad būtų kiek galima sumažinta pavojų keliama rizika.

99. Bendrovės atsakingas asmuo / darbu vadovas, kurio darbuotojai atliks darbus su kėlimo platforma, privalo darbuotojus supažindinti su įrenginio nuomotojo pateikta gamykline įrenginio naudojimo instrukcija bei instruktuoti darbuotojus apie pavojus, susijusius su atliekamu darbu ir aplinka bei reikalingas apsaugos priemones. Atliktas instruktavimas turi būti informinamas instruktavimų darbo vietoje registravimo žurnaluose.

100. Bendrovėje paskirti atsakingi asmenys turi kontroliuoti įrenginių naudojimo atitikti teisės aktų nustatytiems reikalavimams bei užtikrinti, kad:

100.1. darbuotojai, naudojantys ir prižiūrintys įrenginius, yra apmokyti bei atestuoti, o įrenginius remontuojantys ir dirbantys platformoje darbuotojai yra apmokyti Bendrovėje nustatyta tvarka;

100.2. darbuotojai instruktuoti bei supažindinti su įrenginio naudojimo dokumentais ir darbuotojų saugos ir sveikatos instrukcijomis;

100.3. darbuotojai naudojantys, prižiūrintys, remontuojantys įrenginius, ir darbuotojai, dirbantys platformoje yra pasitikrinę sveikatą ir gali dirbti aukštyje;

100.4. mobili darbinė platforma pastatyta naudojant Visas atramas;

100.5. mobilios darbinės platformos turi inventorinius atramų padėklus bei patekimo į jų veikimo zoną ribojančias priemones ir išėjimus;

100.6. mobilios platformos naudojamos ir stovi ant gamintojo numatyto ir tinkamo paviršiaus (ant leistino tvirtumo paviršiaus ar grunto, leistino paviršiaus nuolydžio ir pan.);

100.7. darbuotojai, dirbantys platformoje, turi asmenines apsaugos priemones ir jomis naudotis;

100.8. laikomasi saugių atstumų pastatant platformas ar dirbant jose šalia komunikacijų bei inžinerinių tinklų, kitose pavojingose zonose.

101. Visos Bendrovėje naudojamos kėlimo platformos turi atitikti aukščiau išvardintus reikalavimus, būti paįmėtos CE ženklu ir turėti CE atitikties deklaraciją.

102. Dirbant prie įtampos turinčių elektros sistemos elementų arba įrenginių, kėlimo platforma turi būti specialiai izoliuota. Tokiu atveju, gamyklinėje etiketėje ir naudojimo instrukcijoje, turėtų būti atitinkama nuoroda. Su neizoliuota platforma darbas prie įtampos turinčių elektros sistemos elementų arba įrenginių draudžiamas.

103. Darbai su kėlimo platformomis turi būti atliekami vadovaujant aukščiau darbu vadovui, brigados nariai privalo turėti aukščiau kvalifikaciją, o darbai turi būti informuoti nurodymu. Asmuo valdantis statybini keltuvių turi turėti Statybinio keltuvo operatoriaus kvalifikaciją.

VIII SKYRIUS. DARBUOTOJŲ MOKYMAS

104. Bendrovėje paskirti atsakingi asmenys tikrinantys pastolius, pastolius montuojantys/ išmontuojantys darbuotojai, organizuojantys, planuojantys, kontroliuojantys ir/ar atliekantys darbus aukštyje, turi būti instruktuoti, apmokyti ir atestuoti bei turėti atitinkamą dokumentą (paįmėjimą, sertifikatą ir pan.), patvirtinanti jų kvalifikaciją.

105. Rangovinių organizacijų darbuotojai, atliekantys darbus aukštyje, turi būti instruktuoti bei turėti atitinkamą dokumentą (pažymėjimą, sertifikatą ir pan.), patvirtinanti jų kvalifikaciją ir suteikianti teisę atlikti darbą.

IX SKYRIUS. ASMENINIV APSAUGOS PRIEMONIV PARINKIMAS

106. Vadovaujantis Darbuotojų aprūpinimo asmeninėmis apsaugos priemonėmis nuostatų (Zin., 2007, Nr. 123-5055) reikalavimais, Bendrovės paskirti atsakingi asmenys privalo išduoti darbuotojams tokias AAP, kurios atitinka jų darbo vietoje esančias sąlygas, ergonominius reikalavimus ir apsaugo nuo galimų pavojingų veiksnių, pačios nesukeldamos papildomos rizikos.

107. Bendrovėje leidžiama naudoti AAP, atitinkančias esminius Europos Sąjungos normų reikalavimus, susijusius su sveikatos ir naudojimo sauga: paįmėtas gamintojo identifikavimo ženklą, CE ženklą, priemonių apsaugos rūši nurodantiais įymenimis (atitinkamo EN standarto žymuo), informacija apie priemonės konkrečias charakteristikas, serijos numeri ir pagaminimo datą.

108. Padalinių vadovai yra atsakingi, kad darbuotojai būtų informuoti, atliekant instruktavimą darbo vietoje, apie naudojamą asmeninių apsaugos priemonių paskirti ir apie tai, nuo kurių rizikos veiksnių jos saugo ir uitikrinti, kad AAP būtų naudojamos pagal gamintojo parengtoje naudojimo instrukcijoje nurodytą paskirti ir naudojimo instrukcijas. Pagrindiniai naudojimosi reikalavimai turi būti įrašyti į darbuotojų saugos ir sveikatos instrukcijas.

X SKYRIUS. BAIGIAMOJI DALIS

109. Asmenys, pažeidę šios tvarkos privalomuosius reikalavimus, atsako Lietuvos Respublikos įstatymų nustatyta tvarka.

110. Dirbant aukštyje, vadovaujamaši Šiuo Tvarkos aprašu bei kitais Lietuvos Respublikoje galiojančiais norminiais teisės aktais.

1 priedas

TVIRTINU

200 m. _____ d.

PASTOLIV PRIĖMIMO AKTAS NR.

200_ - _ - _

Vilnius

Mes, žemiau pasirašę

(vardas, pavardė, pareigos)

apiūūrėjome pastatytus ir nustatome, kad pastatyti

(nurodyti vieta)

pastoliai atitinka projekto

reikalavimams ir su jais galima

(nurodyti projekto Nr.)

dirbti neviršijant paklotokg apkrovos.

[illegible]

Darbu laiks _____ Darbu pabaiga: data _____ laiks _____ Darbu laiks _____
 priemone: data _____ pabaiga: data _____

Priemone

darbams

darbi atlikti: _____

Ypatybių sąlygos: _____

Nurodymai išduoti: data _____ laiks _____ pareigos _____
 Nurodymų pavardė _____ parašas _____
 Nurodymų pratęsiam iki: data _____ laiks _____ pareigos pavardė _____
 parašas _____ Lieka darbe

Kitų padalinių budintis personalas _____

(padalinys, pareigos, pavardė, parašas)

Imones pamainos viršininko leidimas

(vardas, pavardė, parašas)

Saugaus darbo priemonės įvykdytos, darbo vieta paruošta, dirbti leista: data _____
 laiks _____

Budinio personalo atsakingas asmuo

(pareigos, vardas, pavardė, parašas)

Saugaus darbo priemonės patikrintos. Darbo vieta priimta.

Data _____ laiks _____ Darbu vadovas _____ Darbu vykdytojas _____
 (parašas) (parašas)